

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06100/2018-ERU

Praha 4. prosince 2018

Č. j. 06100-8/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-06100/2018-ERU a zahájeném z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněnou z přestupku, kterou je paní [REDAKCE], narozena [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání tří přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněná z přestupku, paní [REDAKCE], narozena [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE] (dále také „účastnice řízení“), **se uznává vinnou ze spáchání tří přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona**, kterých se dopustila úmyslně tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, provedla

- a) dne 9. dubna 2018,
- b) v přesně nezjištěné době ode dne 3. května 2018 do dne 5. června 2018 a
- c) v přesně nezjištěné době ode dne 10. června 2018 do dne 9. července 2018

v odběrném místě na adrese [REDAKCE], zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, tak, že v elektroměrovém rozvaděči ve [REDAKCE]. patře bytového domu zkřížením vodičů spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, které slouží pro připojení elektroměru, v důsledku čehož odebírala v bytě č. [REDAKCE] neměřenou elektřinu.

II. Podle ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastnici řízení za spáchání tří přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) téhož zákona ukládá úhrnná **pokuta ve výši 20 000 Kč** (slovy: dvacet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 46518.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení**

ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 46518.

IV. Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 24729035 (dále také „poškozený“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále také „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo

a) dne 1. června 2018 doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, obvodního oddělení Teplice - město sp. zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o přestupku, kterého se měla účastnice řízení dopustit tím, že dne 9. dubna 2018 v odběrném místě na adrese [REDAKCE], provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, tak, že v elektroměrovém rozvaděči ve [REDAKCE]. patře bytového domu zkřížením vodivě spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, které slouží pro připojení elektroměru, v důsledku čehož odebírala v bytě č. [REDAKCE] neměřenou elektřinu,

b) dne 11. července 2018 doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, obvodního oddělení Teplice - město sp. zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o přestupku, kterého se měla účastnice řízení dopustit tím, že v přesně nezjištěné době ode dne 3. května 2018 do dne 5. června 2018 v odběrném místě na adrese [REDAKCE], provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, tak, že v elektroměrovém rozvaděči ve [REDAKCE]. patře bytového domu zkřížením vodivě spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, které slouží pro připojení elektroměru, v důsledku čehož odebírala v bytě č. [REDAKCE] neměřenou elektřinu, a

c) dne 31. července 2018 doručeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, obvodního oddělení Teplice - město sp. zn. [REDAKCE] společně se spisovým materiálem o přestupku, kterého se měla účastnice řízení dopustit tím, že dne 10. června 2018 v odběrném místě na adrese [REDAKCE], provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez předchozího souhlasu provozovatele distribuční soustavy, tak, že v elektroměrovém rozvaděči ve [REDAKCE]. patře bytového domu zkřížením vodivě spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, které slouží pro připojení elektroměru, v důsledku čehož odebírala v bytě č. [REDAKCE] neměřenou elektřinu.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán v souladu s ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky

zahájil dne 6. srpna 2018 doručením oznámení o zahájení řízení č. j. 06100-3/2018-ERU účastníci řízení správní řízení o přestupku uvedeném pod písm. a), dne 13. srpna 2018 doručením oznámení o zahájení řízení č. j. 07043-3/2018-ERU účastníci řízení správní řízení o přestupku uvedeném pod písm. b) a dne 27. srpna 2018 doručením oznámení o zahájení řízení č. j. 07787-3/2018-ERU účastníci řízení správní řízení o přestupku uvedeném pod písm. c).

Usnesením č. j. 06100-4/2018-ERU vydaným dne 21. září 2018 a doručeným účastníci řízení dne 4. října 2018 byla všechna tři řízení spojena a nadále vedena pod sp. zn. OSR-06100/2018-ERU.

O zahájení správního řízení správní orgán též v souladu s ust. § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky vyrozumívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Správní orgán proto přípisem ze dne 30. října 2018, č. j. 06100-5/2018-ERU doručeným dne 31. října 2018 vyrozuměl poškozeného o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody. Dne 5. listopadu 2018 obdržel správní orgán uplatnění nároku poškozeného na náhradu majetkové škody ve výši 34 821,22 Kč.

O doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí, o možnosti nahlédnout do spisu a vyjádřit se a o možnosti doložit své majetkové poměry byla účastnice řízení vyrozuměna přípisem č. j. 06100-7/2018-ERU doručeným dne 22. listopadu 2018. Účastnice řízení svého práva nevyužila.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-06100/2018-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Ze spisových materiálů Policie ČR bylo zjištěno, že

a) dne 3. května 2018 kontrolor společnosti NTL Forensics, a. s., zjistil, že v odběrném místě na adrese [REDAKCE] v [REDAKCE] v rozvaděči na místě demontovaného elektroměru k bytu č. [REDAKCE] jsou galvanicky spojeny přívodní a vývodní fázové jističe a na spojení byl změřen průtok proudu a přítomnost napětí. Neoprávněným připojením byla napájena elektroinstalace bytu č. [REDAKCE]. Účastnice řízení, uživatelka bytu č. [REDAKCE] uvedla, že v bytě bydlí se synem a že poté, co jí přestala dne 9. dubna 2018 fungovat elektřina v bytě, provedla připojení podle rady od neznámého muže. Policie ČR provedla soupis spotřebičů a fotodokumentaci. Za přítomnosti Policie ČR byl neoprávněný odběr ukončen.

b) dne 5. června 2018 kontrolor společnosti NTL Forensics, a. s., zjistil, že v odběrném místě na adrese [REDAKCE] v [REDAKCE] v rozvaděči na místě demontovaného elektroměru k bytu č. [REDAKCE] jsou galvanicky spojeny přívodní a vývodní fázové jističe a na spojení byl změřen průtok proudu a přítomnost napětí. Neoprávněným připojením byla napájena elektroinstalace bytu č. [REDAKCE]. Účastnice řízení, uživatelka bytu č. [REDAKCE] uvedla, že v bytě potřebuje elektrickou energii, a když byla žádat o připojení, bylo jí sděleno, že na to bude muset čekat až 2 měsíce, a proto v elektroměrové skříni vodivě spojila přívodní a odvodní

vodiče. Účastnice řízení odmítla provedení soupisu elektrospotřebičů v bytě kontrolorem společnosti NTL Forensics, a. s., soupis spotřebičů však umožnila další osoba vyskytující se v bytě č. ■■■. Za přítomnosti Policie ČR byl neoprávněný odběr ukončen.

c) dne 9. července 2018 kontrolor společnosti NTL Forensics, a. s., zjistil, že v odběrném místě na adrese ■■■ v ■■■ v rozvaděči na místě demontovaného elektroměru k bytu č. ■■■ jsou galvanicky spojeny přívodní a vývodní fázové jističe a na spojení byl změřen průtok proudu a přítomnost napětí. Neoprávněným připojením byla napájena elektroinstalace bytu č. ■■■. Za přítomnosti Policie ČR byl neoprávněný odběr ukončen. Soupis spotřebičů nemohl být proveden, neboť byt č. ■■■ nikdo neotevřel. Účastnice řízení, uživatelka bytu č. ■■■ uvedla dne 10. července 2018 do úředního záznamu o podání vysvětlení Policii ČR, že jí byl kvůli neplacení záloh demontován elektroměr, ona se někdy okolo 10. června (rok neuveden) doslechla, že lze v elektrické skříni na chodbě propojit kabely, aby v bytě fungovala elektřina. Přesný postup si našla na internetu a podle něho připojení provedla.

Společnost ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem Děčín – Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 40502, IČO: 247 29 035, uplatnila nárok na náhradu škody v částce 34 821,22 Kč celkem.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, účinný v době spáchání všech tří přestupků, nebyl od doby spáchání přestupků novelizován. Stejně tak energetický zákon nebyl od doby spáchání přestupků novelizován. Správní orgán tak odpovědnost účastnice řízení posuzoval podle právní úpravy odpovědnosti za přestupky i energetického zákona účinné v době, kdy se účastnice řízení všech tří posuzovaných jednání dopustil.

IV. II. Obecný právní rámec a právní posouzení skutku

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupky, kterých se měla účastnice řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývají z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, kdy účastnice řízení provede úmyslně zásah na odběrném elektrickém zařízení, a to aniž by měla k provádění zásahů sama potřebné odborné znalosti a řídí se radami neznámého muže nebo postupem zveřejněným na internetu, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k ohrožení bezporuchového provozu předmětného zařízení.

Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 stanoví, že na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy. Tím, že dne 9. dubna 2018, dále v přesně nezjištěné době ode dne 3. května 2018 do dne 5. června 2018 a v přesně nezjištěné době ode dne 10. června 2018 do dne 9. července 2018 účastnice řízení provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, porušila obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření účastnice řízení v dané věci je nesporné, že účastnice řízení si před provedením žádného z obou zásahů nevyžádala souhlas provozovatele distribuční soustavy.

V daném případě není na základě vyjádření účastnice řízení a dalších shromážděných podkladů pochyb o tom, že to byla právě účastnice řízení, kdo třikrát provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, a že ani v jednom případě nepožádala o souhlas s tímto zásahem.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastnice řízení třikrát porušila zákaz bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrného elektrického zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, uložený ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, a svým jednáním tak naplnila formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích. Správní orgán má za to, že jednání účastnice řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jejím jednání lze shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka), neboť aktivním jednáním účastnice řízení v projednávaném případě došlo k zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, s výše uvedenými následky. V jednání účastnice řízení lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecního zákazu, že na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastnice řízení svým jednáním v obou případech porušila ust. § 28 odst. 3 energetického zákona a byly tak ve všech projednávaných případech naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastnice řízení v projednávaných případech naplnilo rovněž materiální stránky přestupku. Lze tak uzavřít, že účastnice řízení je odpovědná za spáchání tří přestupků podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle ust. § 15 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán úmyslně, jestliže pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem [písm. a) téhož ustanovení], nebo věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn [písm. b) téhož ustanovení].

Účastnice řízení se ke spáchání tří přestupků doznala. Účastnice řízení spáchala všechny tři přestupky úmyslně, a to za účelem užívání elektrických spotřebičů v bytě, ačkoliv neměla uzavřenou platnou smlouvu na odběr elektrické energie a nainstalovaný elektroměr k měření spotřeby elektřiny v bytě č. ■■■ a ačkoliv jí bylo minimálně v druhém a třetím případě nepochybně známo, že její jednání je protiprávní. Lze tak říci, že účastnice řízení je odpovědná za úmyslné spáchání tří přestupků dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastnici řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť v řízení nebyla identifikována konkrétní věc, kterou účastnice řízení ke spáchání přestupku užila nebo byla k jeho spáchání určena, či věc, kterou přestupkem nebo jako odměnu za něj získala. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastnici řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí, nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastnicí řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

V rámci řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastnice řízení dopustila tří přestupků, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel, tj. účastnice řízení, více skutky dopustila naplnění stejných skutkových podstat.

Dle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uložení správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který ze tří vytýkaných přestupků je nejzávažnější. Jako nejzávažnější vyhodnotil správní orgán jednání účastnice řízení, k němuž došlo v přesně nezjištěné době ode dne 10. června 2018 do dne 9. července 2018, neboť neoprávněný odběr zde trval po dobu nejméně jednoho měsíce, pokud účastnice řízení uvedla datum zásahu do odběrného elektrického zařízení pravdivě, zásah provedla, přestože jí z předchozích případů bylo známo, že jedná protiprávně, při objasnění případu nespolupracovala a naopak uváděla Policii ČR informace, které jsou v naprostém rozporu s jejími výpověďmi předchozími, konkrétně, že se o způsobu zapojení dozvěděla až 10. června, když stejný způsob zapojení použila již nejméně ve dvou předchozích případech.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 37 a 38 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k povaze a závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem, a zda a jakým způsobem byl pro tžž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastnice řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak,

aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka). Účastnice řízení přestupek spáchala svým aktivním konáním, kdy sama o své vůli provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, a to aniž by měla k provedení zásahu souhlas provozovatele distribuční soustavy. Tuto okolnost správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující. Z vyjádření účastnice řízení je patrné, že účastnice řízení zásah na odběrném elektrickém zařízení provedla, aniž by měla potřebné odborné znalosti, což správní orgán vyhodnotil též jako přitěžující okolnost.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu řízení vyšlo najevo, že účastnice řízení provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení úmyslně, s cílem připojit elektroinstalaci v bytě k elektrizační síti, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti přitěžující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že účastnice řízení se dopustila svým aktivním jednáním ohrožení objektu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním obviněné z přestupku pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání účastnice řízení jako závažné.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj účastnice řízení ke spáchanému přestupku. Účastnice řízení se ke svému jednání přiznala, což správní orgán vnímá jako polehčující okolnost.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastnice řízení. Účastnice řízení nevyužila svého práva a nedoložila své aktuální majetkové poměry. Nedostatek majetku nemůže být sám o sobě důvodem, na jehož základě se pachatel může zbavit odpovědnosti za své protiprávní jednání. Na druhé straně však ukládaná sankce nesmí být pro pachatele likvidační. Pokuta uložená ve výši 20 % maximální možné částky je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastnice řízení. Právě proto správní orgán uložil účastnici řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši 34 821,22 Kč, kterou vyčíslil jako součet ceny neoprávněně odebírané elektřiny a nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušování.

Neoprávněně odebraná elektřina v bytě č. ■■■ byla poškozeným kalkulována za období od 9. dubna 2018 do 3. května 2018 v částce 731,59 Kč, za období od 3. května 2018 do 5. června 2018 v částce 1 005,24 Kč a za období od 5. června 2018 do 9. července

2018 v částce 1 038,75 Kč. Výpočet spotřeby elektřiny byl proveden podle Metodiky VŠB – Technická univerzita Ostrava, kterým byla stanovena spotřeba elektřiny v odběrném místě za období od 9. dubna 2018 do 3. května 2018 v množství 131 kWh, za období od 3. května 2018 do 5. června 2018 v množství 180,44 kWh a za období od 5. června 2018 do 9. července 2018 v množství 185,9 kWh. Množství odebrané elektřiny vycházelo v prvním případě ze soupisu spotřebičů v bytě č. ■■■, v druhých dvou případech z předpokladu stejné skladby spotřebičů a bylo vynásobeno cenou elektřiny dle cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu platného v době zjištění neoprávněného odběru.

Výše vzniklé škody byla poškozeným dle ust. § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 82/2011 Sb.“), zvýšena o nezbytné náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení ve výši 32 045,64 (3x 10 681,88) Kč. Poškozený ve svých vyjádřeních neuvedl, jak byla tato částka stanovena, z čeho se tyto náklady skládají a jakým způsobem je na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení vynaložil.

Dle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastnice řízení spočívajícího v tom, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy třikrát provedla zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že v elektroměrovém rozvaděči ve ■. patře bytového domu zkřížením vodivě spojila přívodní a odvodní fázové vodiče, které slouží pro připojení elektroměru, čímž obnovila průtok neměřené elektřiny do bytu č. ■■■, došlo k neoprávněnému odběru elektřiny, čímž nepochybně vznikla poškozenému, jakožto provozovateli distribuční soustavy škoda. Tuto škodu účastnice řízení dosud poškozenému nenahradila.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1.)

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že „*jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť*

závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.“

Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestním, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Poškozený jako podklad pro stanovení škody vzniklé v důsledku jednání účastnice řízení předložil správnímu orgánu výpočet množství neoprávněně odebrané elektřiny založený na metodice vypracované Vysokou školou báňskou – Technickou univerzitou Ostrava.

Jakkoliv správní orgán nepochybuje o odborné erudici této instituce, nejedná se v daném případě o odborné vyjádření znalce, ale o metodiku zpracovanou na žádost poškozeného. S ohledem na citovaný náleží Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1 proto tento výpočet dle názoru správního orgánu nemůže nahradit znalecký posudek, který by měl být základním podkladem pro rozhodování správního orgánu v posuzované věci.

Správní orgán z uvedeného důvodu proto škodu ve výši 2 775,58 Kč vyčíslenou poškozeným na základě uvedené metodiky jako škodu za neoprávněný odběr elektřiny vzniklý v důsledku přestupku spáchaného účastnicí řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť nebyla stanovena na základě znaleckého posudku.

Co se týče části škody ve výši 32 045,64 (3x 10 681,88) Kč, kterou poškozený uplatnil jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení, její výše vyplývá pouze z vyjádření poškozeného. Způsob jejího určení poškozený nijak nedoložil ani neuvedl, jakým způsobem byly tyto náklady vynaloženy.

Dle ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy je i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny, jejich přerušení a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Z uvedeného ustanovení vyhlášky č. 82/2011 Sb. je přitom zřejmé, že nutnou podmínkou pro to, aby mohly být součástí náhrady škody vzniklé poškozenému rovněž náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, musí se jednat o náklady prokazatelné a nezbytně nutné. Zda se o takové náklady skutečně jedná, však poškozený v rámci jím uplatňovaného nároku neuváděl a žádné doklady, z nichž by mohl správní orgán zjistit, že se skutečně jedná o náklady, které poškozený prokazatelně a nezbytně vynaložil na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny vzniklého v důsledku jednání účastnice řízení a následného přerušení neoprávněného odběru. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu ve výši 32 045,64 (3x 10 681,88) Kč uplatněnou poškozeným jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení vzniklé v důsledku přestupku spáchaného účastnicí řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť není zřejmé, jak byla poškozeným stanovena, a poškozený tuto škodu uplatňuje pouze na základě svého vyjádření.

Z výše uvedených důvodů proto správní orgán nepovažuje škodu ve výši 34 821,22 Kč uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci sankčního řízení. Pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování (např. porovnání výpočtu provedeného prostřednictvím metodiky a výsledků znaleckého zkoumání, či analýza způsobu určení výše jednotlivých nákladů na vyhledávání neoprávněného odběru a jeho zamezení a jejich alokace na projednávaný případ), což by vedlo k průtahům v řízení a bylo by tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě.

Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznává a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se potupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešík P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankčního řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody ve výši 34 821,22 Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí a odkázal jej na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokiem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním

Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Účastnice řízení může proti tomuto rozhodnutí podat rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha